

EL RETORN DE LA LLÚDRIGA

AL MIG I ALT TER

La llúdriga s'ha tornat a assentar de forma estable en alguns dels nostres rius, dels quals havia desaparegut fa una quarantena d'anys a conseqüència de la caça i la contaminació. La millora de la qualitat de l'aigua li ha permès el retorn al seu hàbitat natural i ja s'han registrat més de 50 evidències de la seva presència al curs mitjà del Ter i afluents.

**Text: Carles Martorell i Jordi Erra
Grup de Naturalistes d'Osona/E. Vilamala**

La desaparició de les darreres llúdrigues (*Lutra lutra*) al Ter i al Ges es va produir als anys 70 fruit de la persecució dels homes, pel valor de la seva pell i pel deteriorament continuat de la qualitat de l'aigua dels rius. En el *Llibre de la fauna vertebrada d'Osona* (Baucells, Camprodon i Ordeig, 1998) ja s'apuntava a una possible recuperació de la llúdriga a la comarca a causa de la troballa d'un exemplar mort a la Cabra (Gurb) el 1998 provinent del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, fruit del projecte de reintroducció dut a terme per la Generalitat de Catalunya entre els anys 1995 i 2000 al mateix parc. Posteriorment la llúdriga es va anar dispersant a partir de les conques baixes dels rius Fluvià i la Muga, fins arribar a la part baixa del Ter, probablement per la seva capacitat de desplaçar-se també pel mar i a la xarxa de canals agrícoles que connecten amb el riu.

Actualment podem afirmar que després de més de 40 anys el retorn de la llúdriga és un fet a les comarques d'Osona, el Ripollès i la conca alta del Besòs. Des del Grup de Naturalistes d'Osona - ICHN estem fent el seguiment de l'espècie des de l'any 2008 i ja hem registrat més de 50 evidències de la presència d'aquest magnífic animal en diferents punts del mig Ter i del Ges (les Lloses, Ripoll, Bisaura, Orís, Torelló i Vall del Ges, la Gleva, Manlleu, Masies de Roda, embassaments de Sau i Susqueda i riera Major). Des de la recerca de rastres com petjades i excrements, fins a observacions contrastades, fotografies, vídeos i un animal adult

atropellat l'any 2017 a la Gleva. Encara no se n'ha pogut comprovar la reproducció a la zona d'estudi i segurament la majoria d'animals detectats són individus en dispersió o no reproductors. Però la seva presència continuada durant almenys 10 anys ens fan considerar que la llúdriga ja s'ha establert a la conca mitjana i alta del Ter i que almenys ja disposa de cinc territoris diferents consolidats i que, per tant, és molt probable que ja s'hagi reproduït a les nostres comarques.

La llúdriga és un predador fluvial, capaç d'alimentar-se tant de peix petit com de mida mitjana, de diversos amfibis, de cranc de riu americà (espècie invasora) i competeix directament i desplaça el visó americà (*Mustela vison*), espècie també considerada com a invasora i gran enemic dels pescadors per les seves nombroses captures sobre peixos de riu. Aquest fet, juntament amb la baixa tolerància que té l'espècie a les aigües contaminades, fa que el retorn de la llúdriga sigui el millor indicador de la millora continuada de l'estat ecològic de la conca mitjana i alta del riu Ter. Entre tots ens hem de sentir orgullosos de tenir aquest fantàstic mustèlid a les nostres rieres i al riu Ter després de tants anys d'absència. Tot i així, encara cal millorar certs aspectes ecològics del riu com són el manteniment d'un cabal ecològic, sobretot per sota les rescloses, i la conservació del bosc de ribera, que és un refugi per a la llúdriga i altres espècies de fauna fluvial i un gran depurador natural de l'aigua del riu.

La llúdriga ha tornat... la propera vegada que feu una visita al riu, tingueu els ulls ben oberts.

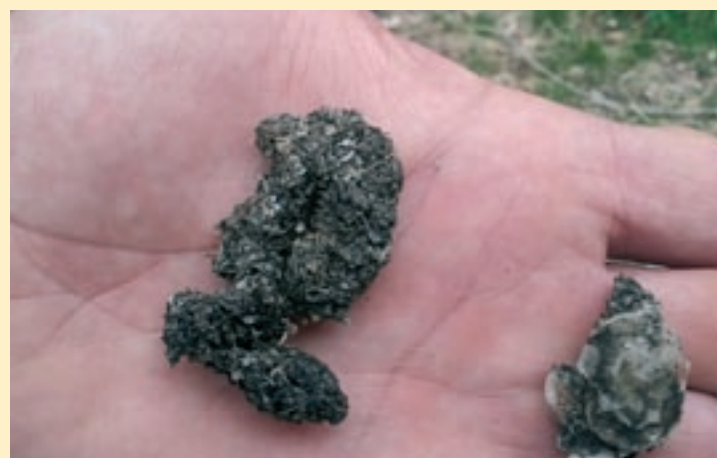
Indicador de l'estat ecològic del riu

La llúdriga és una espècie solitària i bàsicament nocturna; mascles i femelles només conviuen uns dies durant l'època d'aparellament (des del març fins al juny). Després de dos mesos de gestació la femella busca un cau ben amagat al mig de la vegetació de ribera per donar a llum dues cries. Durant aquest període realitza moviments relativament curts i propers al cau, però amb la maduresa de les cries poden arribar

a fer desplaçaments diaris de cinc a deu quilòmetres de tram de riu i rieres afluent. És per això que un animal tan exigent pel que fa a la conservació de l'hàbitat fluvial necessita una bona qualitat de l'aigua que permeti una densitat de preses òptima i un bosc de ribera ben conservat i suficientment ample que li permeti poder-hi fer el seu cau i que li proporcioni refugi prou tranquil durant el dia.

Petjada de pota posterior al mig Ter l'any 2015

Excrements trobats a la Vall del Ges l'any 2015

Exemplar adult fotografiat amb càmera automàtica de foto-trampeig el 2015 al mig Ter

Llúdriga captada en ple dia al Ter a les Masies de Roda l'abril de 2016

Feina d'investigació

Són les 8 del matí d'un dia fred del mes de març i ens trobem membres del Grup de Naturalistes d'Osona i tècnics del Servei de Fauna del Departament de Medi Ambient. L'objectiu és observar possibles exemplars de llúdriga al riu Ter a cavall d'Osona i el Ripollès. Ens repartim en grups de dos o tres per diferents trams on creiem que són més òptims per a l'espècie. Després de gairebé tres hores d'espera, armats amb prismàtics i telescopis, ningú n'ha pogut observar cap, però hem registrat petjades i excrements recents que podrien ser de llúdriga, encara cap evidència irrefutable de la seva presència. La perseverança i la il·lusió ens fan tornar-hi al cap d'uns dies per tal d'instal·lar càmeres de foto-trampeig que s'activen davant de qualsevol moviment tant de dia com de nit. Després d'unes setmanes amb les càmeres activades tornem a revisar-les i després de mirar totes les fotos hi veiem guineus, porc senglars, fagines, alguna geneta... i finalment... bingo!, un adult de llúdriga enxampat mentre puja una resclosa del riu a 2/4 d'1 de la nit! Per fi, tenim la primera evidència del seu retorn al mig Ter. Podem confirmar que les petjades i els excrements trobats efectivament pertanyen a la llúdriga i ja ens podem fer una idea força real de les zones que utilitza aquest magnífic mustèlid com la seva àrea vital per alimentar-se i potser en un futur per reproduir-se.

AVSA
Aigües Vic

Oficines i atenció al públic

C/ de la Riera, 6 - 08500 Vic (Bcn)
T 93 885 25 00 - F 93 889 58 80
avsa@aiguesvic.com
www.aiguesvic.com

Garanties de l'aigua de l'aixeta

Apta per beure

Apta per a embarassades

Apta per a nadons

Apta per a usos sanitaris

Apta per cuinar

Apta per a electrodomèstics

Anàlisi diària de més de 60 paràmetres

Aigua amb una duresa compresa entre 16-18°F

Sabies que l'aigua de l'aixeta és més ecològica?

L'absència d'envasos evita el transport, reduint els residus i el consum energètic.

Vine a recollir la Guia ràpida de l'aigua de l'aixeta a les nostres oficines.